

1. Toplantı “Otizm Nedir?”

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

DERS 3:

“Sıklık, Risk Faktörleri ve Eş Zamanlı Koşullar”

Dr. Ioannis Syros

(Çocuk ve Ergen Merkezi, Yunanistan)

Dr. İbrahim Tanırkulu (Gaziantep Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Antonios Vadolas

(Çocuk ve Ergen Merkezi, Yunanistan)

OSB'LI KIŞİLER İÇİN EPİDEMİYOLOJİ:

*EPİDEMİYOLOJİ
RİSK FAKTÖRLERİ
EŞZAMANLI
HASTALIK
(KOMORBİDİTE)*

ANAHTLAR

ÖĞRENİM ÇIKTILARI

- **Ulusal ve Dünya bazında OSB sıklığı konusunda farkındalık geliştirir.**
- **Biyolojik, psikolojik ve sosyal risk faktörleri hakkında bilgi sahibi olur.**
- **Diğer tıbbi veya psikolojik durumlarla komorbidite hakkında bilgi edinir.**

Yaygınlık ve epidemiyolojik veriler

- ✓ **1/160 kişi** – Dünya Sağlık Örgütü, (DSÖ, 2012, Mayada vd., 2012)
- ✓ **1/44 kişi** – Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezleri, HKÖM, (Maenner vd., 2021)
- ✓ **Erkekler kadınlara oranla 4:1**
- ✓ Asya, Avrupa ve Amerika'daki çeşitli Anketler, genel popülasyonda **1% - 2%** bulmuştur.
- ✓ Yunan popülasyonunda ülke çapında yaygınlık (10-11 yaş): **1.15% (1.83% males, 0.44% females; ratio 4.14: 1)**. (Thomaidis vd, 2020)
- ✓ Sosyo-ekonomik profiller ve ırklar arasında aynı oluşum oranlarına sahip
- ✓ ***Otizm Oranları Neden Sürekli Artıyor?***

Risk Faktörleri I

- **Kalıtım / Genetik Faktörler**
 - ***Monozigotik ikizler 36-95%***
 - ***Dizigotik ikizler 0-31%***
- **I. çocuğu OSB'li olan ebeveynlerin 2. çocuğu OSB'li olma olasılığı %2 -18% aralığındadır.**
- **Perinatal (kalça projeksiyonu, 5 dakikada düşük Apgar skoru, düşük doğum ağırlığı, 35 haftadan az gebelik süresi – Erken doğum)**

Risk Faktörleri II

- **Doğumdan sonra beyin enfeksiyonları**
- **Konjenital enfeksiyonlar (kızamıkçık, CMV, toksoplazmoz)**
- **Sendromlar (kırılgan X, Nodüler skleroz)**
- **Ebeveynlerin yaşı**
 - **Babanın yaşının büyük olması**

OSB'DE KOMORBİDİTE

- **OSB'li bir kişide birden fazla hastalığın bir arada bulunması olarak kabul edilir.**
 - **İki veya daha fazla hastalığın aynı anda bulunması, aralarında nedensel bir ilişki olduğunu varsaymaz.**
 - **Bazı komorbiditeler ergenlik döneminde ve sonrasında ve özellikle yüksek işlevli Otizmi olan kişilerde (örn. depresyon) daha yaygın olabilir.**
-
- **Komorbiditeyi tespit etmek önemlidir, çünkü:**
 - **Klinik önemi vardır.**
 - **Prognostik değeri vardır.**
 - **Terapötik müdahaleyi etkiler.**
 - **Örnekler:** Depresif dönem belirtileri gösteren OSB'li bir kişi / İnternet bağımlılığı davranışı sergileyen yüksek işlevli OSB'li bir ergen.

OSB'nin "içsel" olduğuna dair kanıt

- **Zihinsel Engellilik ile artan komorbidite (yaklaşık %32) ve Zihinsel Engelli hastalıklarda artan olasılıklar.**
- **Nöbetlerle artan komorbidite (%5-10)**
- **Duyusal işlev bozuklukları ile artan komorbidite (sağırılık, körlük)**
- **Cinsiyet farkı (erkek/kız: 3-4 / 1 - Asperger sendromunda: 9/1)**
- **Yüksek kalıtsal yüzde**

Ne geçerli değil?

- "Annenin buzdolabı" teorisi
- Aşılar (MMR)

OSB ve DEHB

- OSB bozukluklarında dikkatsizlik, dürtüsellik ve hiperaktivite belirtilerinin varlığı yaygındır. ICD-10 kriterlerine göre Asperger sendromu tanısı konan ergenlerde 2001 yılında yapılan bir çalışmada, DEHB (Dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu) komorbiditesi en sık görülen durumdu.

OSB ve OKB

- **Obsesif-kompulsif belirtiler:** Bu bozukluklar arasında fenomenolojideki belirli farklılıkları ayırt etmede zorluklar olsa da, birlikte oldukları vakalar ortaya çıkabilir.

ASD ve geçici tikler/ Kronik tikler:

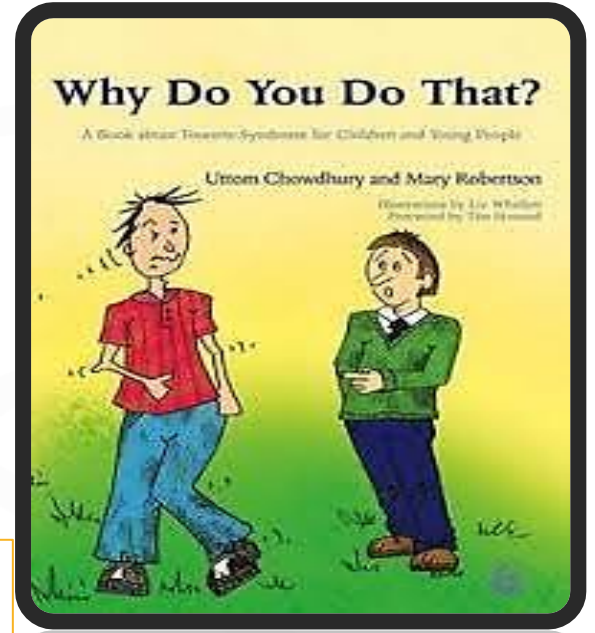
Tikler, özellikle Yüksek İşlevli ASD vakalarında çok yaygındır. Bazen Tourette sendromu şeklini alabilir. Bazen OSB'li çocuklar ve ebeveynleri değerlendirme ve tedavi için gelen ana sorun tikler olabilir.

Depresif belirtiler:

Özellikle Yüksek İşlevli OSB olgularında en sık görülen psikiyatrik komplikasyon olarak kabul edilmektedir.

ASD'li bir kişi aşağıdaki gibi depresyon yaşayabilir:

- A. *Artan toplumsal talepleri karşılamakta güçlük,*
- B. *Yanlış anlaşılan kendi dışavurumları ile başkalarının uygunsuz tutumları arasında olumsuz etkileşimler ve,*
- C. *Çeşitliliğine karşı artan bir empati.*

INTERAKTİF AKTİVİTE

Toplantı 1- Ders 3

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Dünyada otizmin görölme sıklığı
yüzde kaçtır?

1/160

1/20

1/44

1/100

INDICATIVE BIBLIOGRAPHY AND REFERENCES

Elsabbagh, M., Divan, G., Koh, Y. J., Kim, Y. S., Kauchali, S., Marcín, C., Montiel-Nava, C., Patel, V., Paula, C. S., Wang, C., Yasamy, M. T., & Fombonne, E. (2012). Global prevalence of autism and other pervasive developmental disorders. *Autism research : official journal of the International Society for Autism Research*, 5(3), 160–179. <https://doi.org/10.1002/aur.239>

Karantanos G. Developmental course-outcome: Stability and change in clinical and psychosocial functioning of individuals with autism spectrum disorders *Encephalos* (2007)

Maenner, M. J., Shaw, K. A., Bakian, A. V, et al. (2021). Prevalence and Characteristics of Autism Spectrum Disorder Among Children Aged 8 Years - Autism and Developmental Disabilities Monitoring Network, 11 Sites, United States, 2018. *Morbidity and mortality weekly report. Surveillance summaries (Washington, D.C. : 2002)*, 70(11), 1–16. <https://doi.org/10.15585/mmwr.ss7011a1>

Miot S, Akbaraly T, Michelon C, Couderc S, Crepiat S, Loubersac J, Picot M-C, Pernon É, Gonnier V, Jeandel C, Blain H and Baghdadli A (2019) Comorbidity Burden in Adults With Autism Spectrum Disorders and Intellectual Disabilities—A Report From the EFAAR (Frailty Assessment in Ageing Adults With Autism Spectrum and Intellectual Disabilities) Study. *Front. Psychiatry* 10:617. doi: 10.3389/fpsy.2019.00617

Modabbernia, A., Velthorst, E., & Reichenberg, A. (2017). Environmental risk factors for autism: an evidence-based review of systematic reviews and meta-analyses. *Molecular autism*, 8, 13. <https://doi.org/10.1186/s13229-017-0121-4>

Muskens, J. B., Velders, F. P., & Staal, W. G. (2017). Medical comorbidities in children and adolescents with autism spectrum disorders and attention deficit hyperactivity disorders: a systematic review. *European child & adolescent psychiatry*, 26(9), 1093–1103. <https://doi.org/10.1007/s00787-017-1020-0>

Thomaidis, L., Mavroeidi, N., Richardson, C., Choleva, A., Damianos, G., Bolias, K., & Tsolia, M. (2020). Autism Spectrum Disorders in Greece: Nationwide Prevalence in 10-11 Year-Old Children and Regional Disparities. *Journal of clinical medicine*, 9(7), 2163. <https://doi.org/10.3390/jcm9072163>

